

การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมตามทฤษฎีของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่

นางสาวนิโลบล โควานิชย์เทศ



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-326-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018341

I15183411

THE ANALYSIS OF THAI POP SONGS IN THE VIEW OF POSTMODERN AESTHETICS

Miss Nilobol Cowapituktas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-326-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมตามทฤษฎีของสุนทรียศาสตร์
ยุคหลังสมัยใหม่

โดย

นางสาวนิโลบล โควานัททะเทศ

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ



บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญ เรือน กิติวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ธนสถิตย์)

นิโบล โควาทัทท์เทศ : การวิเคราะห์เพลงไทยสมัยนิยมตามทรรศนะของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ (THE ANALYSIS OF THAI POP SONGS IN THE VIEWS OF POSTMODERN AESTHETICS) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร.ศิรัชย์ ศิริกายะ, 120 หน้า.
ISBN 974-581-326-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบถึงลักษณะของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยนิยม โดยนำกรอบแนวคิดเรื่องสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ และแนวคิดเรื่องดัชนีทางวัฒนธรรมมาใช้อธิบายลักษณะของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลจากการศึกษาพบว่าลักษณะของสุนทรียศาสตร์ที่ปรากฏอยู่ในเพลงไทยสมัยนิยม มีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะของสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่หลายประการ ดังนี้

1. มีปรากฏการณ์ของการทำซ้ำ

ลักษณะและวิธีการทำซ้ำในเพลงไทยสมัยนิยมมี 3 ลักษณะ คือ การทำใหม่ การนำมาใหม่ และการทำเป็นชุด

2. โลกแห่งชีวิตประจำวัน และวัฒนธรรมวัยรุ่นถูกนำมาเป็นเนื้อหาสาระของเพลง นั่นคือ สิ่งที่แสดงถึงการเชื่อมโยงกันระหว่างศิลปะกับชีวิตประจำวัน

3. มีการปฏิเสธระเบียบกฎเกณฑ์ทางสุนทรียศาสตร์ของวัฒนธรรมดั้งเดิม ทั้งในส่วนของ การประพันธ์คำร้องและในส่วนของศิลปะการดนตรี

4. เรื่องของอารมณ์และความรู้สึกกลายเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องตระหนักถึงเสมอ เมื่อจะผลิตผลงานเพลงไทยสมัยนิยม



ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติต นิโบล โควาทัทท์เทศ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศิรัชย์ ศิริกายะ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C350200 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : THAI POP SONGS/POSTMODERN AESTHETICS

NILOBOL COWAPITUKTAS : THE ANALYSIS OF THAI POP SONGS IN THE VIEW OF POSTMODERN AESTHETICS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. SIRICHAI SIRIKAYA, Ph.D. 120 PP. ISBN 974-581-326-5

The purpose of the study is to understand the features of postmodern aesthetics concept and cultural indicators approach. The qualitative method is employed, the data collection is based on the analysis of content and the focused interview techniques.

The results of the analysis indicate that the aesthetics in Thai Pop songs is, to a certain extent, similar to the postmodern aesthetics in many ways. Firstly, there is an occurrence of repetition in Thai Pop songs. Its types of repetitions founded are the retake, the remake and the series. Secondly, the world of everyday lives and adolescent culture become the content of the songs; that is the connection between art and life. Thirdly, Thai Pop songs draw on the break with conventional and aesthetics form of former culture both in writing verse and music. Fourthly, Thai Pop songs penetrate to sensation. Finally, there are an increasing the form of art and a mixing of styles, codes and subject matters formerly confined to separate realms in populist direction, opening it to popular values.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ นิลมล ไชวาทักมวิท
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา สิริชัย สิริคยา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ



ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ รวมทั้งญาติพี่น้อง ผู้ซึ่งให้การสนับสนุน และให้กำลังใจตลอดมา

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการและกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์ ผู้ให้คำแนะนำในการแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัยนี้เล่มบูรณยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ บริษัทผลิตเทปเพลงต่าง ๆ ได้แก่ บริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด บริษัท อาร์.เอส โปรโมชัน จำกัด บริษัทคิตา เรคคอร์ด จำกัด และบริษัทนิธิทัศน์ โปรโมชัน จำกัด รวมทั้งบริษัทโรต้าแผ่นเสียงและเทปจำกัด บริษัทเอ็ม จี เอ และบริษัท อโซน่า โปรโมชัน จำกัด ที่อนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานเพลงไทยสมัยนิยม

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณภูษิต ไล้ทอง คุณเรวดี พุทธินันท์ คุณประภาส ชลศรานนท์ คุณโชคดี พักภู และคุณแทนศักดิ์ อภรณ์ศิริ ที่สละเวลาให้สัมภาษณ์ เพื่อการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสันทัด จิระธรรมสุนทร คุณพลวัติ เกตewanต์ คุณสันติ ศรีเครือแก้ว คุณณัฐเขต คุณโลหิต และเพื่อน ๆ ทุกคน ผู้ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา

นิโลบล โควานัททะเทศ



บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อสันนิษฐาน.....	7
นิยามศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
2 แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิด เรื่องสุนทรียศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่.....	11
แนวคิด เรื่องดัชนีทางวัฒนธรรม.....	19
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	21
แหล่งข้อมูล.....	22
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การตรวจสอบข้อมูล.....	25
หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	25

	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
	วิธีการนำเสนอข้อมูล.....	28
4	กระบวนการผลิตผลงานเพลงไทยสมัยนิยม.....	30
5	ลักษณะและวิธีการทำซ้ำของผลงานเพลงไทยสมัยนิยม.....	38
	การทำซ้ำในลักษณะของการนำผลงานเพลงเก่ามาผลิตใหม่	
	ในรูปแบบของการรวมเพลงฮิต.....	41
	การทำซ้ำในลักษณะของการนำเพลงเก่ามาผลิตใหม่และ	
	ขับร้องใหม่โดยนักร้องคนเดิม.....	45
	การทำซ้ำในลักษณะของการนำเพลงเก่ามาผลิตใหม่และ	
	ขับร้องใหม่โดยนักร้องคนใหม่.....	47
	การทำซ้ำในลักษณะของการลอกทำนองเพลงต่างประเทศมาใส่	
	เนื้อร้องภาษาไทย.....	53
	การทำซ้ำในลักษณะของการทำเป็นชุด.....	55
	การทำซ้ำในลักษณะของการแปลงเนื้อร้อง.....	66
6	ค่านิยมที่ปรากฏในบทเพลงไทยสมัยนิยม.....	71
	ค่านิยมในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของเพลงไทยสมัยนิยม.....	72
	ค่านิยมในการสะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันหรือ	
	เรื่องใกล้ตัว.....	72
	ค่านิยมในการสะท้อนให้เห็นค่านิยมของคนในสังคม.....	77
	ค่านิยมในการสะท้อนให้เห็นความเชื่อของคนในสังคม.....	81
	ค่านิยมในการสะท้อนให้เห็นภาพบุคลิกของหญิงและชายในสังคม..	83
	ค่านิยมในการสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมวัยรุ่น.....	85

บทที่	หน้า
คำนิยมในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอเพลงไทยสมัยนิยม...	88
คำนิยมในการปฏิบัติแตกต่างไปจากกฎเกณฑ์เดิมที่มีอยู่.....	88
คำนิยมในการให้ความสำคัญต่อเรื่องของอารมณ์และความรู้สึก...	93
7 บทสรุปและข้อเสนอนะ.....	97
บรรณานุกรม.....	103
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก. รายชื่อเทปเพลงที่ผลิตออกจำหน่ายช่วงเดือน	
มกราคม 2533 ถึงเดือนกันยายน 2534.....	108
ภาคผนวก ข. รายชื่อเพลงที่ปรากฏในเทปเพลงที่แนบมากับวิทยานิพนธ์.	118
ประวัติผู้เขียน.....	120